

Nro. 15.

A' FELS. R. CSÁSZARNÁK ES A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Péntiken Augústusnak 20. ik napján
1802. ik esztendőben.*

B é t s.

Itten ilyen Cs. K. Felsőges Pátens hírdtetett ki: Minthogy a' múlt Mártz. 15. dikén költ Pátensnek ereje szerént a' 12 krajtzárosoknak közönséges járások, mint 12 krajtzárosoknak, a' folyó Augústus 31. dikén meg szűnik; erre nézve a' még azontúl megmaradandó 12 krajtzárosokra nézve, a' következő linorméreteket rendelni, jónak találta eő Cs. K. Felsőge.

1)ször. A' 12 krajtzárosoknak 'eddig való, az az 12 krajtzárosyi betsek, az eő-Felsőge egész Monarkhiájában, a' meghatározott napon (Aug. 31. dikén) túl, egészszen meg szűnik.

2)ször. Meg engedi eő Felsőge, hogy ezen

P

12 krajtzárok, September 1 - ső napjától fogva még a' jövő 1803 - ik elztendő Mártziussának 31 - dikéig, az az, 7. hónapok alatt, *hét krajtzárban*, az az, a' mennyiben a' múlt Aprilistól fogva járó ezüft 7 krajtzárok járnak, közönségesen járhasanak, hanem a' jövő Aprilisnek 1 - ső napján a' közönséges járásból egészszén ki vétetődnek.

3)szor. Az eő Felsőge minden Státus - kasfaiba, és a' még kinyílvá lévő hitelező fundusba is, a' közelébb következő három, u. m. September, Oktober, és November hónapok alatt, valamint minden adó és vám fizetésekben, úgy szintén 4 pro centos Kapitálisban is, eddig való egész betsek szerént, az az 12 krajtzárookban, el vétetnek.

4)szor. Nagyobb világosságnak okáért meg is neveztetnek név szerént azok a' nevezetesebb Kassák és fizetés béli rubrikák, a' mellyekbe a' 12 krajtzárok a' jövő Nov. 30 - dikáig, minden Cseh, Német, Magyar, Erdély országi, és Galitziai tartományokban, eddig való egész betsek szerént, az az 12 krajtzárban be vétetnek. Ilyenek, a' Kontributzióális, és az úgy nevezett Klassen Steuerhez, a' 'Sidók adójához, az öröklégek adójához, egy szóval minden nevet viselő kezedelmi adókhoz tartozó Kassák; minden szározon, vizen, útan, hidan, határszélen lévő harminzadok, vámok; étel és ital béli adók; a' ső, dohány tubák, és petfét hivatalok; mind a' közönséges Lottéria, mind a' mostani még kinyílvá lévő Klassen Lottéria; minden bányászi kassák; minden addig le fizetni való vásárlások és árendák, a' kassák szerént, aktiv és passiv adosságok; a' törvényes és politikai taxafizetések, petfét, 's egyebet, a' belső postahivatalokon a' levelekért és postatzekekért való fizetések. Végezetre minden hitelező Kassák, de a' mellyekbe, az alkalmatlan bajlodásokra nézve, 100 Forintoknál kevesebbet nem lehet bé fizetni.

A' hol szükfég továbbba jól meg jegyezni, hogy a' jövő három hónapok alatt mind azok, a' kik az Aerariumnak akár mely rubrikában valamivel tartoznak, annak le fizetés/vel fessenek, 's ezen időt fordítsák hasznokra, minthogy minden ide tartozó hivatalok és Fiskalis tisztségek szoross parantsolatot vettek, hogy az Aerarium kiinn lévő feles adosságait, halasztás nélkül szedjék fel.

5)ször. Végezetre a' jövő Septembernek 15-ő napjától fogva a' jövő Mártzius 31- dikéig, minden Banko - Czédula kassákba is bé váltatnak a' 12 krajtzárosok, de csak 7 krajtzárban.

Triestet ezen hónapnak 9- dikén hagyták oda a' Felsőges Vendégek, minekutánna a' két teltverek, u. m. a' Nápolyi Királyné eő Felsőge és Ersébet fő Hertzeg Afiszony, itten egymástól igen érzékeny módon bútsut vettek volna.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Frantzia Respublika.

Paris, Aug. 5- dikén. Tegnapelőtt audientziájok volt a' Külső országi Követeknek az Elő Konzulnál. Ez alig kezdődvén el a' Megtartó Tanács is bé jelentette magát: melyre nézve a' külső Követek audentziája felbeszakasztatván, a' Megtartó Tanács bévezettetett, mellynek Előülője *Barthelémy*, ilyen szavakkal tisztelte az Elő Konzult:

„Polgár Első Konzul! A' Frantzia nép megismérvén azokat a' véghetetlen szolgálásokat, a' mellyeket te ő hozzá mútattál, azt akarja, hogy a' Státus leg első magistratuális tisztsége, mozgáhatatlanul meg maradjon a' te kezdedben. Midőn a' nép ilyen módon a' te egész életedet a' maga tulajdonává tette: nem tett egyebet, hanem csak

a' Megtartó Tanács akaratját fejezte ki, a' mely-
lyet ez Floreal 18-dikán ki nyilatkoztatott volt.
A' nemzet, ezen közönséges módon ki mutatott
háládatos tselekedet által, azt bírta réád, hogy
mostani rendtartásainkat helyhezteszed állandó fun-
damentomra. Az Első Konzúl előtt egy új pá-
tyafutásra nyitódott út, a' ki minden féle kato-
nai talentomnak tudára méltó módon való meg-
mutatása után, a' hadakozásnak véget vetett, és
a' békeiséget leg tisztességesebb feltételek alatt
mindenütt helyre-állította. Az ő kormányozá-
sa alatt a' Frantziák kiterjesztették birtokaikat,
és az igazi nagyságnak állapotjára jutottak el.
Ő, Nemzetek meg békéltetőjékké, és Frantzia or-
szág' lábra-állítójává lett. Már csak ez a' ne-
vezet is nagy hatalom. Az ő nem egészen há-
rom éztendőök óta tartó kormányozása, márt csak
nem el fejeztette azon fejtelkedéseknek és insé-
geknek időpontjait, a' mellyek a' közönséges vol-
doglásnak kútfejét csak nem kiszárztani láttat-
nak vala. Hanem, vannak még meg-orvasolni
való veszélyek, vannak el osztatni való nyúgha-
tatlanságok, hátra. A' Frantziák, minekutánna
katonai expeditzióid által a' világot meg féleml-
tettetted, tölled várják, Első Konzúl, már most min-
den jó következtését azon békeiségnak, mellyet
nékiek szerezted. Ha tsillámlottak is még mind ez
ideig itt-ott az egyenetlenkedés tűzének meg-
maradott szikrai, a' Bonaparte bóltig való Konzúl-
ságának kihirdettése mind ezeket ki fogja oltani.
Most már mindenek ő körülette szereglettek ösz-
sze. Az ő nagy elméjének ereje, mindeneket fenn
fog tartani, és meg fog oltalmazni. Ő csak egye-
dül a' Frantziák javokért és bődöglágokért lélek-
zik, és a' nemzeti nagyságnak 's ditsősségnek lel-
két eleveníti fel benne. A' Megtartó Tanács
minden nemes törekedéseiben segéllő társa az or-
száglószéknek, a' mellyet egész ereje által elő moza-
dítani kíván mindenben, a' mi által a' bennünk

ket olyfokáig nyomorgatott veszedelmeknek vizsgál-
terhetések meg-gátoltatódhatik, és a' melly által
a' már vizsgál térült jök, eröss lábra állittathat-
nak. Az a' *Senatus Consultum*, a' mellyet ezen
Megtartó Tanáts (*in corpore*) mostan elődbe ho-
zott, az ő erántad viseltető különös háládatossá-
gát fejezi ki, &c."

Mingyár ezen szavak után az itt említett
*Senatus Consultum*nak, olvasáshoz kezdett *Bar-*
thelemy, a' melly a' következő szavakból áll:

„A' Megtartó Tanátsnak tagjai, annyi szám-
mal, a' mennyi a' Konstitúzió 90-dik tizke-
lyében meghatározatott, ölszé gyülekezvén; mi-
nekutánna a' Frantzia népnek, az Első Konzul hól-
tig való Konzulságát illető voksolását számba vet-
te volna: a' mellyből nyilvánóságos, hogy három
millió öt száz hetvén hét ezer két száz ötven kilentz
polgárok vótizálván, ezek közzül három millió öt
száz hatvan nyöltz ezer nyöltz száz nyöltzvan ötön
arra voksoltak, hogy *Napoleon Bonaparte*, élete
fogytaig Első Konzul légyen; továbbá meg gon-
dólván, hogy a' Megtartó Tanáts olyan tze-
lással állittatott fel a' Konstitúzió által, hogy az
ezen társasági egygyezést (kötést) illető minden
környülállásokban a' népnek szószollója légyen;
a' mellyhez képpent már most a' nemzeti hálá-
datosságot ezen héroshoz és békéltetshöz tündök-
lő módon kinyilatkoztatni, a' Frantzia népnek,
egy állandó és független Országlószék, 's a' Fran-
tzia Respublika boldogsága és ditsőffége iránt va-
ló akarattját, ki hirdeteni 's mindenek előtt közön-
ségessé tétetni, tartozik, a' következőket ta-
tározta: — „

„1)ször. A' Frantzia nép hóltilig való Első
Konzulnak nevezi, 's a' Megtartó Tanáts kihirdeti
Bonaparte Nápoleont. — 2)ször. Egy békeffég álló-
képe, a' melly egyik kezében a' gyözedelem
borostyánkorszoruját, a' másikban pedig ezen *Senatus Consultumot* fogja tartani, szolgáljon jöven-

dőben a' Frantzia nemzet háládatosságának jeléül.
 — 3) szor. A' Megtartó Tanács (*in corpore*) vigye
 az Első Konzul elébe ezen *Senatus Consultumot*,
 mellyben a' Frantzia nemzetnek ő hozzá viseltet-
 tő bizodalma, szeretete, és az ő tselekedeteinek
 bámulása kifejeztetik. Költ Auguft. 23 dikán,
 1802 = dikban (Thermidor 14 = dikér).

„*Barthelemy*, Elölűő.

„*Vauboís és Farques*, Titoknokok.

Az Első Konzul így felelt a' Megtartó Tanács-
 nak:

„Szenátorok! a' polgár élete a' haráé. A'
 Frantzia népnek úgy tettik, hogy én a' magamét,
 egészízen ő néki szenteljem. Engedelmeskedem
 akarátjának. Midőn hozzám való bizodalmanak
 ezen új és állandó zálogát mutatja, arra kötelez,
 hogy a' ő törvényei syttemájának jól meg fon-
 tól: és jól elintézett fundamentomra való hely-
 heztetődése iránt szorgalmatoskodjak. Polgár Sze-
 nátorok! az én törekedéseim, a' ti segedelmeitek,
 és minden fenn álló Hivatalainknak segedelmeik,
 's ezen vézhetetlen nemzetnek meg-égygyező aka-
 raraja és bennem helyheztetett bizodalma, a' Fran-
 tziak egyenlőségét, szabadságát, és boldogságát,
 a' történetnek minden kápritziai és a' jövendő-
 nek minden bizontalanfágai ellen, bátorságba fog-
 ják helyheztetni. A' népek között a' leg jobbik,
 a' mint érdemli, a' leg boldogabb is fog lenni,
 és annak boldogsága egész Európának boldogsá-
 gát elő löjja mozdítani. Ekkór én, minekután-
 na az álta, a' kitől mindenek származnak, arra
 a' végre, elő ál ittódtam volna, hogy a' föld-
 re az igazságot, rendet, és egyenlöléget vízfza
 hozzam, bankódás, és a' jövendő élet bélieknek
 itélet stételek miatt való nyúghatatlankodás nél-
 kül, fogom várni utolsó orámat. Szenátorok, fo-
 gadjátok el közlönemet, ezen közlönféges cze-
 remoniával való hozzámjöveteletekért. A' Meg-

tartó Tanács, kívánta, a' mit a' nép akart: 's ezen lépés által leg szorosabban égvgyeítette magát mindenre, a' mit a' haza' javának véghezvívésére, még el követni hátra vgyon. Igen kedves dolog előttem, hogy egy ily meg: különböztetett Elölülőnek szavaiban vehetem észre ezen dolognak bizonyos jeleit. "

Mind ezek után butsut vévén a' Megtartó Tanács tagjai az Első Konzultól, a' külső országi Követek, tovább folytatták szokott módjok szerént az audenziát. — Ezen estve, a' Megtartó Tanács palotájának ablakai szépen meg vóltak a' hől-tig való Első Konzul' tiszteletére vllagosítottva. — Az audenziára való menetel alkalmas-ságáva', katoná kíséző seregek tettek tiszteletet a' Megtartó Tanácsnak. Mindenik Szenátor egyedülült a' maga szekereben, és mindenik mellett két tisztelet: tévő Testörzők lovagóltak.

A' Belső Miniserilyen Hirdetést indított Aug. 4: dikén minden Departamentomok Préfektusaihoz: —

„Polgár Préfektusok! Küldöm hozzátok azon Senatus Consultumot, a' mellyben a' Frantzia népnek akaraja kifejeztetik. Ezt ti, egész ceremoniával hirdette: stétek: ki Aug. 15: dikén Departamentomaitoknak minden részeiben. Ez a' nap a' mi leg nagyobb emlékezetű napjaink közzé szenteltetve leizen jövendőben. A' mi leg későbbi unokáinkat, a' közönséges böl dogságnak egy nevezetes épokájára, a' lelki esméret béli békefégnak vízfzaterésére, és a' Felsőfégnak egy oly munkájára fogja ez emlékeztetni, a' milyent tsak valaha valamely nemzet gvakórlott. Augusztusnak 15: dike, a' melly az Első Konzul' születése napja 's egyszersmind az a' nap lévén, a' mellyen ő a' Konkordátát aláírás által megerősítette, légyen annak az időpontnak is emlékezetnapja, midőn a' Frantzia nép a' maga böl dogságát állandóvá és örökkévalóva akarván tenni, annak

állandóságát a' Napoleon Bonaparte ditsőfféges pályafutásának állandóságával öszszetsátolta. — Mely két emlékezetek ezek a' népnek fel buzditására! Mely hathatólok ezen megégygyező történetek és környülállások azon nemes-érzékenységnek minden szívekben való felgerjesztésére, a' melly természeti tulajdonsága a' Erantzia nemzetnek! Szükség jótéteménynek munkái által meginnepelnünk ezen napot! Tegyétek egészzen boldogságnak napjává, Polgár Préfektusok, ezt a' napot, arra szentelvén ezt, hogy ennek alkalmazásával mindenkor, virtusaik által magokat megkülömböztetett legényeknek és leányoknak lakadalmait tartásátok fel. — „

„ Chaptal.

Páris, Augustus 4. dikién.

A' Konzulok ma egy Projektumot küldöttek megerősítetetés végett a' Megtartó Tanács eleibe, a' *Konstituczió Organikumának (Organique de la Constitution)* nevezete alatt, a' melly X Részekből és 87 Tikkelyekből áll. Mi ennek ma tsak rövid summáját közölhetjük, melly is így következik: — „

„A' Konzulok ideje, holtokig tart. Ők, egyfzersmind a' Megtartó Tanácsnak is, tagjai, és annak előlölői. A' második és harmadik Konzul, az Első Konzul projektálja, és a' Megtartó Tanács nevezi-ki. Az Első Konzul projektálhat még életében, ha szükségesnek gondolja lenni, egy polgárt, a' ki az ő halála után Első Konzul legyen, hanem, valamint a' 2. dik és 3. dik Konzulokat, úgy ezt is a' Megtartó Tanács nevezi-ki. Az Első Konzul által projektáltatott akár melyik konzulságra va 6 személyek közzül, vissza vetheti a' Megtartó Tanács az elsőt és másodikat, hanem a' harmadikat tartozik el fogadni és meg erősíteni. A' kineveztetett új Konzul, a' Megtartó Tanács-

nak, Ministereknek, Státus-Tanátsnak, a' Törvényhozó Tanátsnak, a' Tribunatusnak, a' Callations-Tribunálnak, az Érsekeknek, Püspököknek, az Apellatoriumok, Választó Gyűlések, és Kantonális Gyűlések, Elölülőinek, az Erdem-Légió fő tisztjeinek, és 24 fő városok Polgármestereiknek jelenlétekben teszi le a' Republikához való hűségnek hitét az Első Konzúl kezébe, a' midőn a' más két Konzulok ennek jobbjá és balja felől állanak, a' melly ceremonis után azonnal helye vagon az új Konzulnak a' Megtartó Tanátsban a' 3-ik Konzul után. Ha tettszik le teheti az Első Konzul az Országlószék Arkkivumába is a' maga vótumát petsét alatt, azon személy felől, a' kit maga helyébe javasól; a' melly petsétet a' Megtartó Tanáts az Első Konzul halála után felszakasztván, vagy ki nevezi a' meg holt által javasoltatott személyt, vagy nem. Ezen utólsó esetben, a' 2-dik és 3-dik Konzulok projektálnak mindenik egy-egy személyt; ha ezek közzül sem találja a' Megtartó Tanáts egygyiket is választani, ekkor két-két személyt tartozik a' 2-ik és 3-dik Konzul projektálni, és ezek közzül már a' Megtartó Tanáts is választani tartozik valamelyiket. Az Első Konzul halála után 24 órák alatt végnez kell menni a' választásnak. Azen esetben, ha a' meg holt Első Konzul ilyen petsetés vótum által maga helyébe senkit nem projektált volna, már ekkor a' 2-ik és 3-ik Konzul, három rendbéli kettős projektomokat tartoznak tenni, és a' Megtartó Tanáts az utóbbiak közzül tartozik egygyet választani. —

„A' Státus Tanátosok száma nem lehet több 50-nél. —

„Az Első Konzul meg kegyelmezhető jussal bír. —

„A' békefféget és háborut illető végzéseket ennekutánna nem a' Törvényhozó Gyűlés, hanem a' Megtartó Tanáts erőssíti meg (rátifikálja). —

Midőn ennekutánna valami a' féle rendelkezéseknek kell tétettetni, a' mellyeknek a' Konstituczióhoz valamely bé folyások lehet, mint p. o. ha a' Törvényhozó Tanátsnak vagy Tribunatusnak el kell bomlani, 's egyéb e' félék, ilyenkor Titok = Tanács tartatik, a' mellyben a' Konzuloknak, 2 Ministereknek, 2 Szenátoroknak, 2 Stáus = Tanácsosoknak, és az Érdem = Légiótól is 2 fő tiszteknak kell jelen lenni. Ezen Titok = Tanátsnak végzése szerint, az Országlofszék kívánságára a' Megtartó = Tanács hirdetteti ki azután az ilyen rendelkezéseket."

Nevezetesnek tartják, hogy azon tikkelyek közül, a' mellyek az Első Konzulnak ennekutánna lejendő választódását illetik, néhányak fel táltattak abban a' Konstituczióban, a' mellyet *Toussaint = Louverture* St. Domingó szigetén fel akart állítani, 's már ott ki is hirdettetett volt.

Paris, Aug. 7 = dikén.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Megtartó Tanács már helybe hagyta azokat a' Konstituczió béli változásokat, a' mellyeket az Országlofszék *Organicum Senatus Consultum* nevezet alatt, küldött vala helybe hagyás végeit, ő hozzá. A' *Moniteur* ilyen még jegyzéft adott ki ezen *Organicum Senatus Consultum*nak kihirdetésekor: — „

, Azon *Organicum S. Consultum*, úgymond, a' mellyet a' *Senatus* mostan meg erőffitett, már a' 3 = dik. Az *elsőt* Jan. 12 = dikén adta ki, a' mellyben a' határozott meg, hogy a' Törvényhozó Gyűlés tagjainak miként kelljen rendre ki lépniék; 's ez által mintegy kipótolta azt a' mit a' Konstituczió elhalgatott volt: melyre nézve az *Ki = pótoló Senatus = Consultum*nak nevezetethetett. A' második Apr. 26 = dikán jött ki, és a' Konstituczió 93 = ik tikkelyét magyarázta meg az *Emi-*

gránfok eránt. Erre tehát, a' Magyarázó Senat. Consultum nevezet illik. A' harmadik, mely most Aug. 4 = dikén költ, mind kettőből részesül, az az, magyarázó is pótoló is; ez által egy részint az a' tikkely, mellyben a' Konstituzió a' Conzulo^k nevezésit a' Megtartó Tanátsba bízta. organizáltatott, más részint pedig a' Megtartó Tanátsot abba a' munkásságba (activitásba) helyhezette, a' melly ötet mihelyest néki meg tartói hatalommal kellett bírni, igazán illtette: ennek - tehát az ő igazi nevezete, Organicum Senatus Consultum.

Strafsburgból, Aug. 9 = dikén.

Gen. Reynier, a' ki az ő Abdallah Menouval való veszedéseiért a Hadi Minister által Páris-tól 30 órá távolságra küldtetett volt el, már most egyenesen az Elfő Konzúl eleibe terjelztette a' maga ügyét. Moreau is, a' ki Reyniernek különös barátja, hathatósan fel vette az Elfő Konzúl előtt az ő ügyit, és remélik, hogy ez, réá nézve kedvezőleg fog végződni.

Stockholmból, Jul. 27 = dikén.

A' Király és Királyné, kik a' Finlandiai katonaság gyakorlásról egyenesen ide vissza jöni szándékoztak, meg változtatták tzieljokat, és már most az Orosz határok felé utaznak, el, a' hol a' Császárral, Császárnéval, és Bádeni Amalia Hertzeg asszszonyal özsze találkoznak, 's a' három testvér asszszonyaságok egymast atyafilágoson meg = ölelik. A' Gloucesteri Anglus Királyi Princz *Wilhelm* is eő Királyi Felségek kísérik között van ezen útjokban.

Berlinből, Aug. 3 = dikén.

Éppen most érkezék meg a' hír, hogy az a'

nevezetes Prusziai Királyi Hertzeg, *Heinrich*, a' *Nagy Friedrich* öttse és katonapajtása, a' ki a' 7 esztendőös háboruban fő személy volt, és a' ki a' *Freybergi* nevezetes ütközetet is meg nyerte, életének 77. dik esztendejében *Rheinsberg* ki múlt legyen a' világból. A' gutta ütötte meg. Egy gyermeket sem hagyott. — A' Pruszus foglalások dolga, minden kedvetlen következesek nélkül ment véghez. *Hildesheimban*, a' *Püspöki Testörző sereg*, a' melly öreg emberekből állott, el bortsattatott.

Magyar Ország.

§, *Patakon* Aug. 2. dikán. Amaz emberi nemzet nagy hasznára talált tehát himlővel való óltás, már nálunk is nagy lábra kapott. — Minden szorgalmatossággal, 's telyes gyönyörűséggel gyakorolja ezt, ezen mi Collegiumunkban, *Természet historiját*, *Diæticat*, *Oeconomia rusticát*; és a' gyermekek nevelésére vezérlő Tudományt tanító rendes *Professor*, *Doctor Toth = Pápay Mihály* Úr. Tsudállatos dolog hogy a' köz nép — vagy az aljabb rendű emberek, ennek a' már sok dátumok 's documentumok által eléggé meg erőssitetett hasznos találmánynak, még eddig az ideig is el nem fogodék, 's hívói. — Bizonyosan, csak úgy veszik még ők ezt — mint a' *Menykő fogót* (*Conductort*) melynek hasznos 's lehető voltát, ha látják se hiszik — a' nagyobb rendű emberek gyermekeiken akarnak tehát próbát tenni, hogy oltsán a' magokét, (a' mint szoláni szeretik) kotzkára vethessék.

Tudósítások.

A' Tudományokban, és kivált a' Magyar *Litteraturában* gyönyörködők kedvéért jelente-

tik, hogy Komáromban ebben az esztendőben egy
 ily a' Prédikátori hivatalt illető tizmű Könyv jött
 ki: *Homiletika, melyet készített Tóth Ferentz a'
 Pápai Reformatum Collegiumban Theologidtanító
 Professor Komáromban. 1802.* Ezen Könyvnek Elöl-
 járó beszédében az író a' Homiletika Historiáját
 a' Krisztus születésétől fogva a' mai időkig úgy
 hozza le, hogy abban rövideden elő adja, hogy
 mind matériájokra mind formájokra nézve eleitől
 fogva minéműek voltak a' prédikáziók, — mi-
 tsoda Theoriák, voltak leg közönségesebbek ez,
 vagy amaz idő szakaszban, melyek szerint a'
 prédikáziók íródtak — mitsoda változások estek
 azokban, mi okozta azon változásokat — mitso-
 da izléssel íródtak ez vagy amaz idő szakaszban
 a' prédikáziók — kik voltak a' leg jobb Ekklé-
 siai Tanítók, — mi az ő érdemek a' Kathedrai
 Ekeffen szöllásra nézve — és utóljára mitsoda ere-
 jek volt, minden időbeli prédikázióknak az em-
 berek meg jobbitására és a' Vallásra nézve: An-
 nakutánna némely *textus* és a' Tanítói hivatalt
 közelebből illető kérdésekre felel meg az író,
 milyenek ezek: Hogy szármázott a' Papi Rend?
 — Szükséges e' a' Papi Rend? Mi okokból tariz-
 ják azt ma sokan szükségtelennek? helyes okok
 e' azok? — Mibeű áll a' Papi hivatalnak való-
 ságos érdeme, melynél fogva mertők a' L. Tani-
 tók, hogy tiszteletben tartassanak? Mitsoda okok-
 nál fogva betsülik ma oly kevésre sokan a' Papi
 Rendet, helyes okok e' azok? Mi az oka, hogy
 némely prédikázióknak kevés foganatja van a'
 halgatókra nézve? s. a. t.

Magában a' Homiletikában tanít az író a'
 prédikázió matériájáról, a' hol nevezetesen a'
Casualis prédikáziókról úgy beszéll, hogy ki ír-
 ja a' *Textus*okat, melyek ez vagy amaz alkal-
 matosságra leg alkalmatosabbak; — azután azok-
 ból a' fő *propositzió*kat szedi ki, melyek a' pré-

dikatziónak mstériai lehetnek — e'ő számlálja továbbá a' Régulákat, melyek szerint kell az oly prédikatziókat készíteni, és utoljára azokat a' hibákat fedezi fel, melyek némely Casualis prédikátzióban meg szoktak esni, 's egyfzersmind azt is meg mondja, hogy miképpen kell azokat megjobbitani.

Ezek után beszéll a' prédikátzió *formájáról* — annak stilusáról — Elmondásáról, 's a' Gestálásról. — Már mivel a' prédikátori hivatalban leg főbb kötelesség a' prédikálás; ez a' könyv pedig a' predikátzió helyesen való elkészítésének és annak ilendően való elmondásának mesterségét tanítja: látni való, hogy kivált a' prédikátorokká leendőknek Bibliothekájokban, ez a' könyv is, mely ezen materiában Magyar nyelven talán leg első, bele illik. — Az árra ezen Könyvnek, mely nagy Median papírsra van nyomtatva 30 xr.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Füskúti Landerer Mihály Po'sonyi, és Pelli Nemzeti Könyv nyomtatónál, és árosnál egyéb jeles Könyveken kívül, az újjabbak közül még e' következők is fel-találtatnak:

Specimen Vocabularii Theologico = Canonifici Latino Hungaricum ad usum Junioris Cleri, Deák és Magyar Theologiai 's Egyházy Törvény Szó-tárnak próba tetele a' fiatal papfég háfnára írta P. Ligvándi Zozimus 8. maj. 1802 4, xr. Robert Péternek küldetett Anglu-nak második útazása, 1 fl. — Annak tetele és első útazása 1 fl.

Léta Magyar Vitéz és Zamira Panoniai Kis A(z)lizonynak a' földön és tengereken történet vizontagsága 8. 30 xr.

- Magyar és Erdély Országi Nemzeti Kalendárium
Krisztus Urunk születése után 1802 esztendőre,
4 köve veres vagy kék borítékban 12 xr.
- Merkantilische Bemerkungen und Vorstellungen in
Bezug auf das Königreich Ungarn mit den an-
gränzenden Oesterreichischen Staaten betrach-
tet, einer hochlöblichen in Komerzwesen an-
geordneten Reichstags-Deputation durch den
Ungarischen Handelsstand der Presburger, Pester
Ofner, und Raaber Kaufleute in Unterthänigkeit
eingereicht im Monat Junii 1802. 51 xr.
- Operatum Regnicolaris Deputstionis in Contibu-
tionali Commissariatibus de Dislocatione, Provi-
sione, Regulamento item Militari, folio 1802.
1 fl. 8 xr.
- Diarium Diætale 1802 12 Sectiones. continuatur.
A' Magyaroknak Uradalmiak mind a' régi, mind
a' mostani időkben írta Dugonics András 8vo
maj. 1 fl.
- Vuchetich (Mathiæ) de Origine Civitatis 8. 1802.
15 xr.
- Magyar Országból tett Velentzei útazás 8. 20 xr.
A' Szerescsenek írta Dugonics András 8. maj. II.
Darab 2 fl.
- Kögl de Jure Civili & Criminali Bellico Tracta-
tus practicus juxta Sanctiones pragmaticas fol.
4 fl. 30 xr.
- Mancini Antonii Compendiaria Politicoris Litera-
turæ Notitia in usum Nobilis Juventutis Hunga-
ricæ conscripta 2 Tomi 8. 40 xr.
- Pray Georgii Diatribe 4. 1 fl. 15 xr.
- Prileczky Caroli Quadripartitum Juris consuetudi-
narii I. Regni Hungariæ 4. 4 fl.
- Tolnai Alexandri Artis Veterinariæ Compendi-
um pathologicum una cum annexis formulis &
Tabellis Aeri incisus 8. 1 fl. 15 xr.
- Collectanea Genealogico-Historica Illustrium Hun-
gariæ Familiarum, quæ jam interciderunt, cum
50 Scutis Aeri incisus 4 Tomi 3 fl.

- Koller Josephi Historia Episcopatus Quinque Ec-**
clesiensis 5 Tomi 15 fl.
Matyus István M. D. Ó és Új Diætikája &c. &c.
 9 fl.
Pray Georgii Hierarchia Regni Hungariæ, 4. 4 fl.
Wagner Caroli Analecta Scepusii Sacri & profani
4 Tomi 7 fl.
Ejusdem Diplomatarium Comitatus Sárosiensis
4. 3 fl.
Illyricum Vetus & Novum sive Historia Regnorum
Dalmatiæ, Croatiae, Sclavoniæ, Bosniae, Ser-
viæ atque Bulgariæ, locupletissimis accessioni-
bus aucta atque a primis Temporibus usque ad
nostram ætatem continuata, edidit Carolus du
Fresne Dominus du Cange. Fol. 1 fl. 30 xr.
Tractatus de Jure Cambiali juxta præstabilita apud
plerasque Gentes principia, elaboratus per Ste-
phanum Rosenmann Agentem Hung. Aulicum,
8. 1801 1 fl. 30 xr.
Introductio ad Politicam Regni Hungariæ 36 xr.
Diarium Diætale Anni 1796 1 fl. 15 xr.
Articuli Novellares omnes ab Anno 1715 usque
Annum 1796 8. 2 fl. 15 xr.
Extractus Stephani de Werbötz 8. 1 fl.
Déczy Historia Juris Hungarici 8. 1 fl. 15 xr.
Sokolocy Tribunal Ecclesiasticum Fori utriusque
Patriæ Legibus accomodatam 4. 1 fl. 8 xr.
De Ratione Critica, Libros legendi moderni Tem-
poris 8. 45 xr.
Genealogia Regum Hungariæ, edidit Daniel Cor-
nides 1 fl. 30 xr.
Köleseri (Sam.) Auraria Romano Dacica una cum
Valachia Cis-Alutanæ Descriptione 8vo 1 fl.
15 xr.
Forgachii Francisci Ferdinandi I. Reg. Hung. Can-
cellari, Rerum Hungaricarum sui Temporis Com-
mentarii 8. maj. 2 fl.